

23 -2-1972

Nr .....

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

BETREFT

3335/I/P - 3361/II/P
CS.

Mijnheer de Minister,

Bij schrijven van 29 oktober 1971 heeft uw geachte ambtsvoorganger de Commissie om advies verzocht i.v.m. parlementaire vragen die werden gesteld door de heren AVELANGE, Senator en door de heer DEFOSSET, lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en verband houden met de vraag of de circulaire van 27 april 1967 betreffende de toepassing van de koninklijke besluiten van 30 november 1966 (I tot X) getroffen in uitvoering van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, de voornoemde wetten niet overtreedt wanneer erin wordt bepaald dat de ambtenaar die aan het hoofd van een uitvoeringsdienst staat die in Brussel-Hoofdstad is gevestigd, een voor de uitoefening van die betrekking aangepaste kennis van de tweede taal moet bezitten vermits hij niet door een tweetalig adjunct kan worden bijgestaan ;

Anderzijds werd op 24 november 1971 door één Commissielid een klacht in verband met hetzelfde voorwerp ingediend.

./.

Op grond van de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 2, 5 en 6 van de op 18 juli 1966 samengevatte wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, heeft de verenigde vergadering van de Afdelingen van de Commissie deze zaak onderzocht op 27 januari 1972.

Hoewel in de Commissie een meerderheid bereikt werd aangaande bepaalde punten van het gestelde probleem, kon evenwel geen meerderheid bereikt worden aangaande de daaruit te maken gevolgtrekkingen en aangaande het uiteindelijk advies, dat diende uitgebracht te worden.

Krachtens artikel 9 van het statuut van 4 augustus 1969 zend ik U hiermede een beknopte nota, die de uitgebrachte memingen weergeeft.

x

x

x

Het taalstelsel dat toepasselijk is op de uitvoeringsdiensten waarvan de zetel te Brussel-Hoofdstad is gevestigd, wordt geregeld door de artikelen 44 en 45 van de samengevatte wetten op het taalgebruik. Artikel 44 schrijft voor dat de bepalingen van afdeling I (n.v.d.r. : met name die betreffende de centrale diensten), met uitzondering van artikel 43, § 6, toepasselijk zijn op de uitvoeringsdiensten waarvan de zetel in Brussel-Hoofdstad gevestigd is en waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt. Uit die tekst volgt derhalve dat de ambtenaar die aan het hoofd van een dergelijke dienst staat geen tweetalig adjunct kan hebben.

Anderzijds bepaalt artikel 45 dat de diensten zo worden georganiseerd dat het publiek zonder enige moeite in het Nederlands of in het Frans kan te woord gestaan worden.

Geen van beide bepalingen schrijft dus formeel en uitdrukkelijk voor dat de ambtenaar die aan het hoofd staat van een dergelijke dienst op één of andere wijze ervan moet laten blijken dat hij de tweede taal machtig is, zoals wordt vereist van een ambtenaar die aan het hoofd staat van een uitvoeringsdienst waarvan de zetel buiten Brussel-Hoofdstad is gevestigd (artikel 46, § 4).

Artikel 43, waarnaar artikel 44 verwijst, schrijft die vereiste al evenmin voor. Tenslotte dient te worden geconstateerd dat het koninklijk besluit nr. IX van 30 november 1966 ook niet uitdrukkelijk taal-examens voor de betrokken ambtenaar heeft georganiseerd, ofschoon het programma van een dergelijk examen, indien het wettelijk bleek te zijn, op grond van artikel 15 van het koninklijk besluit nr. IX kon worden georganiseerd.

Anderzijds mag men niet uit het oog verliezen dat voor de ambtenaren van de centrale diensten en de uitvoeringsdiensten met zetel te Brussel-Hoofdstad ééntaligheid de regel is terwijl de verplichting te laten blijken van bijzondere taalkennissen (bv. voor de toelating tot het tweetalig kader of tot het ambt van tweetalig adjunct), een uitzondering vormt die derhalve bij een formele tekst moet zijn voorgeschreven aangezien de wet strikt wordt geïnterpreteerd.

Anderzijds dient er aan herinnerd te worden dat in haar advies nr. 514 van 24 december 1964 betreffende het ontwerp van wat de circulaire van 27 april 1967 zou worden, die in de verzoeken wordt aangevochten, de Commissie zich als volgt heeft uitgedrukt :

"De Commissie zowel als het College van Secretarissen-generaal werd getroffen door een anomalie van de wet : inderdaad, bij toepassing van artikel 33 wordt er geen taaladjunct voorzien voor de eentalige administratiechef van een uitvoeringsdienst waarvan de zetel in Brussel-Hoofdstad gevestigd is en waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt. Er wordt anderzijds door geen enkele bepaling voorzien dat hij van om het even welke kennis van de tweede taal zal moeten blijk geven. Daartegenover, wanneer het gaat om een uitvoeringsdienst buiten Brussel-Hoofdstad gelegen, moet de ambtenaar die met de leiding van de dienst belast wordt, aan de hand van een examen, voor de Wervingssecretaris afgelegd, het bewijs leveren van een voldoende kennis van de tweede taal (art. 35 § 4).

"Moet men uit deze bepalingen afleiden dat in het eerste geval de administratiechef van de uitvoeringsdienst geen bewijs moet leveren van om het even welke kennis van de tweede taal ?

"Het lijkt onwaarschijnlijk dat zulke interpretatie zou overeenstemmen met de wil van de wetgever. Inderdaad, aangezien

Bruseel-Hoofdstad, zetel van de uitvoeringsdienst, uiteraard tweetalig is, valt het niet te betwijfelen dat in de geest van de wetgever de administratiechef ten minste een aan de uitoefening van het ambt aangepaste kennis van de tweede taal moet bezitten. In dit perspectief moet artikel 33 ten opzichte van artikel 20, § 4 geïnterpreteerd worden ; de tegenwoordige interpretatie vindt trouwens bevestiging in de uitdrukkelijke afschaffing van de tweetalige taaladjunct door artikel 33. Deze afschaffing zou als onbegrijpelijk voorkomen indien geen enkel vereiste zou bestaan wat de kennis van de tweede taal aangaat in de persoon van de administratiechef."

x

x

x

Gelet op de hiervoren uiteengezette elementen, heeft een meerderheid van de Commissieleden vastgesteld dat er een leemte in de wetgeving bestaat en dat het gepast is dat de Commissie de wens formuleert dat deze leemte door de wetgever zou aangevuld worden.

Aangaande de zin waarin de wetgever zou dienen op te treden is evenwel een fundamenteel meningsverschil tot uiting gekomen tussen beide afdelingen.

De Franse afdeling heeft eenparig terzake voorgesteld dat de ambtenaar, die bekleed is met de onmiddellijk lagere graad dan die van de ambtenaar, die aan het hoofd staat van de uitvoeringsdienst met zetel te Brussel-Hoofdstad, noodzakelijk tot de andere taalrol zou behoren. Van haar kant is de Nederlandse afdeling eenparig de mening toegegaan dat zoals gezegd in advies 514, de leemte kan aangevuld worden door te voorzien dat het hoofd van een uitvoeringsdienst gevestigd in Brussel-Hoofdstad, door een examen het bewijs moet leveren van een aangepaste kennis van de tweede taal.

Met gans bijzondere hoogachting,

DE / VOORZITTER

[Redacted signature line]

[Redacted signature line]